



A 1699/kultur

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Utskottet för kunskap och
kultur i Norden

J.nr. 16-00285-2

Medlemsförslag om nordiska stipendier för icke-EU stu- derande

Förslag

Mittengruppen föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att skapa ett gemensam nordisk stipendiefond för stipendielösningar för studerande från icke-EU länder

Bakgrund

Hög utbildning är en allt viktigare global konkurrensfaktor. Både antalet länder som satsar på sina utbildningssystem ökar och antalet studerande som avlägger utbildning utomlands ökar. Det totala antalet utlandsstuderande i världen uppskattas vara uppemot tre miljoner. Dessa studerande utgör en viktig del av framtidens högsta kompetensresurs.

I nuläget utkonkurreras Norden inom högskolesektorn särskilt av de anglo-amerikanska universiteten. Detta sker delvis på grund av att de nordiska universiteten inte kan erbjuda rikligt med stipendier för unga begåvade studenter från icke-EU-länder.

Det finns huvudsakligen två orsaker varför internationella studerande väljer andra än de nordiska universiteten. För det första har andra länder breda stipendiesystem för studenter som betalar terminsavgift, medan de motsvarande i Norden är mycket smalare. Exempelvis är de anglo-amerikanska stipendierna mer heltäckande än de som nu erbjuds av de nordiska universiteten. För det andra erbjuder ett flertal andra länder studenterna bättre möjligheter till att få jobb efter slutförd examen. T.ex. erbjuder Tyskland och Nederländerna uppehållstillstånd i upp till sex eller tolv månader efter examen, medan t.ex. Sverige kräver en anställning innan du tar examen för uppehållstillstånd.

Med tanke på själva terminsavgifterna och den nya administration som terminsavgifterna förutsätter, så måste universiteten hitta nya finansieringskällor väldigt snabbt, men också på lång sikt. På kort sikt kommer det alltså att vara svårt att hitta tillräcklig mängd finansiering för att kunna erbjuda de heltäckande stipendier som behövs för att attrahera tillräcklig mängd studerande. Med tanke på de nordiska universitetens samarbete och det nordiska forskningssamarbetet, så vore det lönsamt att göra en gemensam aktion av stipendiesystemet och bereda universiteten möjlighet att söka ekonomiskt stöd för stipendierna genom det nordiska samarbetet.

Nordic Master-programmet, som ursprungligen var ett av de sk. nordiska globaliseringsinitiativen från 2007 och som nu föreslås av Nordiska ministerrådet, syftar till att förbättra de nordiska universitetens globala konkurrenskraft och förstärka det nordiska varumärket. Mittengruppen anser att det nästa steget mot denna riktning bör vara att Norden utvecklar stipendier för att attrahera icke-EU-studerande, och/eller bygger paket av förmåner som en student kan behöva som delvis uppväger ett stipendium.

Prioriteringen av de nordiska universitetens globala ställning är en varumärkesfråga för Norden. Med ett gemensamt stipendiestöd som lockar fler ambitiösa studerande från icke-EU-länder markerar Norden sin ställning som en region med hög kunskapsnivå och hög efterfrågan på mångsidig arbetskraft.

Helsingfors den 14 oktober 2016

Anna-Maja Henriksson (sv)
Arto Pirttilahti (cent)
Britt Lundberg (ÅC)
Eva Kjer Hansen (V)
Hanna Kosonen (cent)
Jan Lindholm (MP)
Jenis av Rana (Mfl.)
Johanna Karimäki (gröna)
Katri Kulmuni (cent)

Krista Mikkonen (gröna)
Lars Tysklind (L)
Mikael Staffas (Lib)
Mikko Kärnä (cent)
Penilla Gunther (KD)
Rigmor Andersen Eide (KrF)
Ruth Vang (Framsókn)
Staffan Danielsson (C)
Tillie Martinussen (D)

Nordiska rådet

A 1699/kultur

Framlagt av:
Mittengruppen

Behandlas i:
Utskottet för kunskap och
kultur i Norden

J.nr. 16-00285-2